

HAUR KONTZERTUA. Loinaz Jauregi ariko da narratzaile lanetan, eta bi emanaldi egingo dituzte, biak ere euskaraz

Umeek 'Bremengo musikariekin' dute hitzordua gaur Kursaalean

Grimm anaien ipuin klasikoan oinarritutako kontzertua eskainiko die Daxa boskoteak

Itxaro Artola | DONOSTIA

Musika klasikoaren publiko gazte- enari gerturatzeko aldera, haurrei zuzendutako kontzertu bat antolatzen du ekitaldi oro Musika Hamabostaldia, eta gaur izango da aurtengo hitzordu hori Kursaaletan. Daxa haize eta piano boskoteak Grimm anaien *Bremengo musikariak* ipuin klasikoaren bertsio musikatuak eskainiko du, Loinaz Jauregi narratzaile lanetan lagun duela. Daxa taldea 1995ean eratu zuten Euskadiko Orkestra Sinfonikoko hainbat irakasle eta Patxi Aizpiri pianista, eta hainbat konpositorek idatzi eta eskaini dizkiote lanak. Hala nola, Tomas Aragues, Iñigo Peña eta Martin Zalbak.

Franz Tischhauser konpositore suitzarrak bi ipuinlari alemaniarren testuan oinarrituta ondu zuen musika da haurrentzako saio horren funtsa. Hots, ez da musikaz jantzitako ikuskitun bat, narratzaile batek gidatutako kontzertu bat baizik. Hala ere, Tischhauserren musika «oso deskriptiboa» da, eta horrek asko errazten du hau-

rreren ulermena, Daxako Carlos Rosatek atzoko aurkezpenean esandakoaren arabera: «Tresna bakoitzak pertsonaia jakin baten rola betetzen du: flautak oilarra, oboeak katua, klarineteak txakurra, fagotak astoa eta pianoak lapurrarena. Halaber, egoera bakoitzak —gaua, eguna, baretasuna, emozioa...— bere doinu berezia dauka».

Musika klasikoaren omenezko keinuz betetako obra

Bestalde, kontzertua hasi aurretik narratzaileak gako moduko batzuk ematen dizkie haurrei tresna bakoitza identifikatzen laguntzeko, ezkutuan dauden musikariak jotzen dituzten zati labur batzuk adibide gisa baliatuz. Azken batean, «musika entzuten ikas dezatela da kontua», Jauregi berak dioenez.

2000ko ekainean Gasteizko Printzipal antzokian estreinatu zuten *Bremengo musikariak*. Kontzertua apailatzeak «prestakuntza handia» eskatu zien interpretatzaileei. «Obra konplexua da, elementu asko ditu, eta entsegu asko egin behar izan ditugu nork bere aldetik

Ezkerretik hasita, Patxi Aizpiri, Loinaz Jauregi eta Carlos Rosat, *Bremengo Musikariak*-en aurkezpenean.

landutakoa —musika eta narrazioa— denon artean ondo josteko», azaldu zuen Jauregi. Kontzertuaren eszenografia oso soila da, «estatikoa, mugimendurik gabea», haurren arreta musikara erakartzeko. Beraz, pertsonaia bakoitzari ahots propio bat jarri dio narratzaileak. Ildo beretik, pianoak —lapur gaiztoen rola betetzen duena— berebiziko garrantzia hartzen du interpretazioan: «Tischhauser oso inspiraturik egon zen, eta primeran asmatu zuen pianorekin. Lapurrek jolas moduko bat egiten dute etengabe. Izan ere, ebasten dutena musika klasikoko obra esanguratsuen zatiak dira. 35 bat zati daude, konpositore famatuena, eta keinu bezala etengabe agertzen doazenak», taldeko pianista Patxi Aizpirik azaldu zuenez. Hain zuzen, kontzer-

LOINAZ JAUREGI

Kontzertuko narratzailea

«Eszenografia soila dauka kontzertuak, haurrek musika entzuten ikas dezatela baita kontua»

tuaren ezaugarri hori da ipuina jende helduarentzat ere erakargarri egiten duena, «funtsean musikako historia diren konposizioak antzematera jolas deza- ketelako euren ere», gaineratu zuen Rosatek. Bi emanaldi izango dira, 17:30ean eta 19:30ean, euskaraz biak ere.

Gardiner maisua Auditorioan

Bestalde, arratseko 20:00etan, ortodoxia guztien aurka jarduten duen nortasun handiko zu-

zendari bat ariko da Kursaaletan: Sir John Eliot Gardiner. Musiko ingelesa (Dorset, 1943) berorrek sortutako bi taldeekin dator Donostiara, Monteverdi Choir abesbatza —1964koa— eta English Baroque Soloists ganbera talde barrokoa —1978an eratu—, hain zuzen ere. Bi talde horiez gain, Orchestre Revolutionnaire et Romantique talde instrumentala ere eratu zuen, duela hamabi urte. Hirurak ere nazioarteko talderik entzutetsu eta arrakastatsuenetakoa dira zein bere arloan, musika ulertu eta interpretatzeko Gardinerren modu bereziari esker.

Gaurko kontzertuan G. F. Handelen *L' allegro, ed il penseroso* oda pastoral eskainiko dute, Charles Jennens-ek moldatutako John Miltonen olerkietan oinarriturik dagoena.

KRITIKA | KURSAAL AUDITORIOA

Montserrat Auzmendi del Solar

Kementsu

Berlingo Irratiko Orkestra Sinfonikoa eta Donostiako Orfeoia

Zuzendaria: Marek Janowsky. **Sopranoa:** Michaela Kaune. **Kontraltoak:** Rosemarie Lang. **Tenorra:** Gunnar Gudbjörnsson. **Baxua:** Carsten Stabell. **Errepertorioa:** Mozart eta Bruckner. **Eguna:** Abuztuaren 26a.

Ugari eta onak dira Alemanian orkestrak, eta horren frogarria da joan den astelehenean Kursaaletan gozatu ahal izan genuen kontzertua, Berlingo Irratiko Orkestra Sinfonikoa bi obra zinez garrantzitsu oparitu baitzizkigun, bertsio interesgarri batean.

Ez zen iritsi, hala ere, Alemaniako beste orkestra batzuen mailara: Hamabostaldiaren beste urte batzuetan bisitari izan ditugun Koloniako Irratiko Orkestra edo Bavariakoarekin konparatuz gero, bistakoa da aldea. Dena dela, soinu-kalitate nabarmena azaldu zuen, biolinetan batik bat, eta Marek Janowsky zuzendariak gatza eta nerbioa erakutsi zituen egitaraua osatzen zuten maisu-lan bien bertsioak gauzatzerakoan.

41. *Sinfonia do maiorrean K 551 'Jupiter'* deritzana bizitasun eta dinamismoz gainezka entzun genuen bere lau mugimenduetan. Lehena, *Allegro*

vivace, adorez jo zuten, erabakitsu, eta nabarmenak izan ziren bai biolin *pianissimi*-ak, bai txeloen pasarte enpastatuak. *Andante cantabile*-a izan zen beharbada zatirik biribilena, Janowskyren ikuspegiaren kutsu dramatikoa hartu baitzuen, ezinegon-puntu batekin; motibo guztiak ezin hobeki adierazi ziren, eta disonantzia ederrak soinu biribil batekin azpimarratu. Erritmo markatuko *Menuetto*-aren ondotik *Molto Allegro*-a iritsi zen: egundoko abailan jo zuten hau, eta hala ere ez zuten galdu zehaztasunik —unereren batean izan ezik—, ez pasarte fugatuak garbitasunik, ez dinamikarik, bikain zaindu baitzuten azken hau ere.

Anton Brucknerren *Meza fa minorrean* obra erraldoi eta

erromantikoa ez zen aurreko Mozart baino gutxiago izan, nahiz eta agian itzali samargaratu, lau kantari bakarlariren lanak distira handirik izan ez zuelako. Michaela Kaune sopranoa izan liteke salbuespena, ahots ahaltsua eta fraseatzeko ona erakutsi baitzituen, nahiz eta tinbre ederregirik izan ez. Rosemarie Lang kontraltoak ahots-kolore polita azaldu zuen, proiektio handirik gabe baina; eta tenorra nahiz baxua balekoak izan ziren. Dena dela, izan ziren une bikainak ere, hala nola laukoteak *Benedictus*-ean eskainitako saio orekatua.

Orkestra bikain aritu zen, nabarduraz eta kontrastez gainezka. *Kyrie*-ko hasierako pasarteetan bertan deigarria izan zen soinuaren enpastea, *pianis-*

simo-an. Ezin aipatu gabe utzi, halaber, *Gloria*-ko zehaztasun erritmikoa, edo *Credo*-ko *Et resurrexit* zatiko soinuaren betetasuna, edo pasarte horretan bertan kontzertinoak eskainitako solo guztiz ederra.

Orfeoia ondo, hasieratik amaiera arte

Orfeoia, berriz, oso-oso ondo, hasieratik amaiera arte. Nabarduraz beteriko abiaburutik bukaerako *pianissimo* delikaturaino, era guztietako baliabideak agerrarazi zituzten: dinamika zoragarria *Gloria*-n, erreguladoreak ongi landuta eta zainduta; soinu betea, hala nola *Credo* barruko *Et resurrexit* eta *Amen* zatietan; eta oreka egokia ahots diferenteen artean. Hori da kantatzea, hori.